

Meðan Hjálparpakki 1 gjørdi nyttu frá fyrsta degi, so er áhugin fyri hjálp frá seinna hjálparpakkanum avmarmakður

Rættuliga skjótt var greitt, at tá ið lögmaður á grækarismessu boðaði frá, at ferðin í føroyska samfelagnum bleiv sett niður, so fór hetta at fáa stórar avleiðingar fyri føroyskt vinnulív. Politiska skipanin samdist um, at skuldi forðast fyri, at vit finga hópuppsagnir, so var neyðugt at loma við hjálp til fyrirkomandi og løntakarar beinanvegin.

Hjálpin var í fyrstu atlaga funnin í Arbeidsloysissskipanini, sum sat á einum væljalvaðum pengakassa við yvir 900 milljónum krónum í.

Politisk semja var gjørd um, at gera eina lønarískoyttisskipan, so tey sum vóru send heim, finga 20.000 krónur í lønarískoyti. Til bar eisini at fáa lægri útgjald um ein arbeiðir niðurstetta tíð, har arbeiðsgevarin so betalar fyri partiðina.

Meir skal til

Hesin hjálparpakkin tók mest ógvusliga trýstið av arbeiðsmarknaðinum, men skjótt gjørdist greitt, at fleiri fyrirkomandi vóru so hart raktar av korona-afturlatingini, at meir skuldi til um tær skuldu klára avbjóðingarnar, nú virksemin minkaði so nógv.

Summar fyrirkomandi fóru frá at hava nógv at gera til als onki at hava at gera ella ikki at hava ein markna at sleppa av við teirra vørur.

Politiskt var ein góður vilji til at hjálpa føroyska vinnulívinum, men tá ið Hjálparpakki 2 var samtyktur 6. apríl, var hann kortini so flóktur og avbjóðandi, at fyrirkomandi higartil ikki hava brúkt pakkan í stóran stíl.

- Tað kann sjálvandi sigast nógv um Hjálparpakka 2, men sum eg siggi tað, so tók tað ov langa tíð at fáa hann í gongd, sigur Johnny í Grótinum, búskaparfrøðingur.

- Nógvu avmarkingarnar og fyrivarnini gera, at fyrirkomandi

halda seg aftur. Tær vilja illa hava pening útgoldnan eftir einum mettum tørvi, sum tær so møguliga skulu gjalda innaftur, tá ið ein endalig uppgerð fyriliggur, sigur hann.

MVG

Í fyrsta hjálparpakkanum, sum kom í mars, var ásett, at føroysku fyrirkomandi finga MVG fyri fyrsta ársfjórðing útsett til í november.

- Hetta hjálpti beinanvegin, tí hetta gav fyrirkomandi betri gjaldføri nú í mei, tá ið MVG annars skal gjaldast. Men hetta er ikki ein gáva. Gjaldið skal latast landskassanum í november. Spurningurin er tí um viðurskiftini tá eru so mikið normal aftur, at pengar eru til gjaldiðsigur Johnny í Grótinum.

Búskaparfrøðingurin vísir á, at sum stóðan er júst nú, so er føroyskt vinnulív ikki so illa fyri.

Útflutningsfyrirkomandi hava marknaðir, sum aftur eru farnir at keypa føroyskar fiskavørur. Á summum marknaðum gongur betur enn á øðrum, men tað er eyðsýnt, at heimurin skal hava mat – og so at siga allur okkara útflutningur er matvørur.

- Hetta er sjálvandi gott, men tað ger ikki, at vit ikki verða nógv ávirkað av koronakreppuni. Avleiðingarnar uppá eitt sindur longri sikt fara at siggjast, tí fyrirkomandi fara at halda aftur í størri íløgnum ella at strekja tær yvir longri tíð, metir Johnny í Grótinum.

- Ein annar spurningur er sjálvandi, hvat hendir eftir 30. juni, tá ið galdandi hjálparpakkar fara úr gildi. Tað vita vit ikki enn, men helst verða teir longdir nakað. Hjá fyrirkomandi er tað bara avgerandi at kenna fortreytirnar so langt fram, sum til ber, sigur hann.

Áðrenn evstamark til hetta blaðið vistu vit bara, at lögmaður fór at koma við einari kunning, men hvat tað fór at vera, vistu vit ikki.

TREYTI FYRI STUÐLI

Í kunngerð frá landsstýrismanninum verður ásett, at fyrirkomandi, sum í tíðarskeiðinum 1. apríl 2020 til 30. juni 2020 hava havt munandi afturgongd í umsetninginum og upp á í minsta lagi 50 prosentí mun til sama tíðarskeið í 2019.

Fyri nýggjar og nýstovnaðar fyrirkomandi kann verða ásett eitt meira umboðandi tíðarskeið, t.d. 1. desember 2019 – 28. februar 2020, ávikavist februar mánaður 2020.

Stuðul verður veittur til 75 prosent av føstum útreiðslum. Stuðulin kann tó ikki fara upp um nominellu afturgongdina í umsetninginum, sum fyrirkomandi hevur havt frá tilvísingartíðarskeiðinum og til tíðarskeiðið frá og við 1. apríl 2020 og til og við 30. juni 2020, tó í mesta lagi 80.000 kr. fyri hvørja fyrirkomu um mánaðin.

Veittur verður stuðul fyri skjalprógvaðar fastar útreiðslur, undir hesum útreiðslur til húsaleigu, rentur, trygging, óuppsigiligar avtalubundnar útreiðslur í tíðarskeiðinum (t.d. leasing), el, hita o.a. Føstu útreiðslurnar verða nærri allýstar í kunngerð, m.a. eisini fyri at mótvirka at gjørdar verða avtalur millum partar einans við tí endamáli at økja um útgoldna stuðulin.

Fyri at fyrirkoma skal koma undir stuðulsskipanina, skal tað ikki verða rindað út vinningsbýti fyri inntøkuárin 2020, 2021 og 2022, og samsýning o.a. til stjóra í fyrirkomandi og sjálvstøðug vinnurekandi skal ikki vera meira enn 600.000 kr. í 2020, íroknað inntøka frá ALS og dagpeningaskipanini.

Fyrirkoma, ið hevur móttikið stuðul, rindar stuðulin aftur í tann mun at fyrirkomandi hevur havt skattligt yvirskot í roknskaparárinum 2020.

80 MILLJÓNIR SETTA AV TIL HJÁLP - BERT 2 MILLJÓNIR ÚTGOLDNAR

Hjálparpakki 2 er als ikki farin at virka enn – bert 38 umsóknir komnar til Taks um hjálp

Tað er Taks, sum umsitir Hjálparpakka 2.

Tá ið málið var til viðgerðar í tinginum, var mett at 80 partafeløg og smápartafeløg hava møguleika at søkja um hjálp eftir Hjálparpakka 2 og eins nógv einstaklingavirkir.

Higartil hevur hugurin at søkja um hjálp ikki verið serliga stórir. Í hesi vikuni hava 38 fyrirkomandi tilsamans søkt um hjálp og góðar tvær milljónir eru útgoldnar.

Í tinginum var eisini mett, at hesin hjálparpakkin helst fór at kosta upp ímóti 80 milljónum krónum, tá ið aavtornaði.

Enn ber sjálvandi ikki til at siga, hvat hann fer at kosta tilsamans, men fyrirkomandi halda seg fyríbils aftur við at søkja.

Treytirnar fyri at fáa úr hjálparpakkanum seta krøv til fyrirkomandi. Tað gekk eisini seint frá tí, at hesin hjálparpakkin var samtyktur, til klárt var at taka ímóti umsóknum.

Pakkin var samtyktur 6. apríl, meðan fyrstu umsóknirnar ikki vóru avgreiddar fyrr enn eina mánaða seinna – altso 5. mei.

Higartil er 38 umsóknir komnar til Taks og tær 37 eru avgreiddar. Í meðal hava fyrirkomandi fingið 55.000 krónur í hjálp og tað er tilsamans góðar tvær milljónir krónur.